

Članu _____

Predmet: Zakon o zaštiti imovine i lica

U Službenom listu CG (br.43/18) objavljen je Zakon o zaštiti imovine i lica.

Odnosni zakon stupa na snagu 11.07.2018.godine.

Cijenimo da značaj odnosnog zakona ne bi trebalo da promakne Vašoj pažnji, usled čega smo smatrali oportunistički markirati kako slijedi:

I.OSNOVNE ODREDBE

1. Predmet zakona je uređenje zaštite lica i imovine koju ne obezbjeđuje država, uslovi i način vršenja poslova zaštite i druga pitanja od značaja za vršenje poslova zaštite.
2. Djelatnost zaštite obuhvata:
 - Sprečavanje ugrožavanja bezbjednosti lica i imovine;
 - Sprečavanje protiv pravnih radnji usmjerenih prema licima i imovini koji se štite;
3. Djelatnost zaštite se obavlja kao fizička i tehnička zaštita.
4. Djelatnost zaštite mogu da obavljaju privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji su upisani u CRPS i imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti zaštite.
5. Poslove zaštite vrše fizička lica koja imaju dozvolu za vršenje poslova zaštite, kao preduzetnici ili zaposleni u privrednom društvu ili drugom pravnom licu.
6. U obavljanju poslova zaštite zabranjeno je :
 - Praćenje trećih lica bez ili uz upotrebu tehničkih sredstava;
 - Prikupljanje podataka ovom licu bez njegove saglasnosti;
 - Preduzimanje drugih mjera koje po sadržaju predstavljaju policijska ovlaštenja.
7. Lice koje vrši poslove zaštite dužno je sa tajnim podacima do kojih je došlo u vršenju svojih poslova postupiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

II. DJELATNOST I POSLOVI ZAŠTITE

1. Djelatnost zaštite obuhvata poslove:
 - 1) zaštite imovine i objekata od uništavanja, oštećenja, krađe i izvršenja drugih krivičnih djela i prekršaja;
 - 2) zaštite prirodnog bogatstva, dobara i životne sredine;
 - 3) održavanja reda na javnim okupljanjima, sportskim ili drugim javnim priredbama;
 - 4) zaštite lica od ugrožavanja njihovog života, fizičkog i psihičkog integriteta, privatnosti i ličnih prava, kao i drugih oblika ugrožavanja njihove bezbjednosti;
 - 5) zaštite stvari u transportu (pratnja novca, hartija od vrijednosti, dragocjenosti i dr.);
 - 6) zaštite imovine, lica i objekata projektovanjem, ugradnjom, održavanjem, nadzorom i neprekidnim praćenjem alarmnih i video sistema i centrala i drugih tehničkih sistema zaštite.

2. Djelatnost zaštite vrši se na osnovu pisanog ugovora sa naručiocem (subjekat koji traži zaštitu) o čemu se obavještava MUP sa sledećim sadržajem:
 - 1) naziv i sjedište privrednog društva ili pravnog lica koje obavlja djelatnost zaštite; ime, prezime i jedinstveni matični broj i prebivalište odgovornog lica u pravnom licu, odnosno ime, prezime i jedinstveni matični broj preduzetnika koji obavlja djelatnost zaštite;
 - 2) naziv, odnosno ime i prezime naručioca;
 - 3) precizno određen predmet ugovora;
 - 4) način vršenja ugovorenih poslova zaštite, vrijeme vršenja tih poslova, broj lica koja vrše poslove zaštite po ugovoru i lokacije njihovog redovnog rasporeda, kao i vrstu i količinu vatrenog oružja ako su ugovoreni poslovi zaštite u čijem vršenju je moguće upotrijebiti vatreno oružje.
3. Fizička zaštita:
 - Fizička zaštita podrazumijeva neposrednu prisutnost i aktivnost lica koje vrši poslove zaštite unutar i oko šticeenog objekta u granicama šticeenog prostora, odnosno oko šticeenog lica radi sprječavanja protivpravnih radnji usmjerenih prema imovini, licima i objektima koji se štite.
4. Tehnička zaštita :
 - Tehnička zaštita podrazumijeva skup radnji i mjera koje se, radi sprječavanja protivpravnih radnji usmjerenih prema imovini, licima i objektima koji se štite, vrše upotrebom tehničkih sredstava i uređaja zaštite koja imaju propisani kvalitet, u skladu sa utvrđenim domaćim ili međunarodnim standardima, unutar i oko šticeenog objekta, u granicama šticeenog prostora, kao i prilikom zaštite šticeenog lica ili stvari u transportu iz člana 8 stav 1 tačka 5 ovog zakona.
Tehničkom zaštitom, u smislu ovog zakona, ne smatra se video nadzor postavljen u cilju kontrole proizvodnih procesa.
5. Obavezno šticeeni objekti su :
 - 1) objekti za snabdijevanje i skladištenje nafte, naftnih derivata i gasa;
 - 2) objekti za snabdijevanje i proizvodnju vode;
 - 3) objekti za proizvodnju, preradu, distribuciju i skladištenje hrane;
 - 4) objekti za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije;
 - 5) objekti u kojima se proizvode, koriste ili skladište radioaktivne i druge opasne i štetne materije;
 - 6) objekti saobraćajne infrastrukture (autobuske i željezničke stanice, aerodromi i dr.);
 - 7) dvorane, hale i drugi zatvoreni objekti kapaciteta smještaja najmanje 1.500 lica;
 - 8) stadioni i drugi otvoreni objekti namijenjeni za okupljanje građana kapaciteta smještaja najmanje 5.000 lica;
 - 9) tržni centri otvorenog i zatvorenog tipa površine najmanje 3.000 m²;
 - 10) objekti u kojima se nalaze stvari od izuzetnog značaja za nauku, kulturu i umjetnost;
 - 11) objekti finansijskih institucija;
 - 12) objekti u kojima se vrši poštanska i telekomunikaciona djelatnost; i
 - 13) drugi objekti i prostori određeni posebnim zakonom.
6. Plan zaštite
 - Izradu plana zaštite obavezno šticeenog objekta (u daljem tekstu: plan zaštite) naručilac ugovorom povjerava privrednom društvu, drugom pravnom licu ili

preduzetniku koji obavlja djelatnost zaštite u skladu sa ovim zakonom i ispunjava uslov iz člana 19 stav 3 ovog zakona.

- Zaštita obavezno šticeenog objekta vrši se na osnovu plana zaštite koji sadrži procjenu bezbjednosti, ugroženosti i rizika, elaborat fizičkog obezbjeđenja i projekat tehničke zaštite.
 - Izrada projekta tehničke zaštite ugovorom se povjerava licu koje ima licencu ili ovlašćenje za izradu projekta tehničke zaštite, izdatu u skladu sa propisima kojima se propisuje uređenje prostora i izgradnja objekata.
 - Naručilac je dužan da jednom godišnje, a kad u toku godine dođe do promjene određenih okolnosti, na osnovu procjene rizika, i prije isteka jedne godine, angažuje privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnika koji obavlja djelatnost zaštite iz stava 1 ovog člana da izvrši reviziju plana zaštite.
7. Saglasnost na plan zaštite daje MUP u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva.
 8. Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji obavljaju poslove zaštite organizuju operativni centar (mjesto opremljeno tehničkim uređajima za automacki prijem, kao i neprekidnu obradu alarmnih i drugi signala i informacija sa udaljenih objekata, vozila ili opreme koji su zaštićeni sredstvima tehničke zaštite.

III. ODOBRENJE ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI ZAŠTITE

1. Odborenje za obavljanje djelatnosti zaštite izdaje policija na zahtjev Privrednog društva drugog pravnog lica i preduzetnika.
2. Odborenje se može izdati za vršenje poslova fizičke, odnosno tehničke zaštite.
3. Odborenje se izdaje na vrijeme od sedam godina.
4. Uslovi za izdavanje odobrenja su:
 - 1) zaposleno odgovorno lice za poslove zaštite (u daljem tekstu: odgovorno lice);
 - 2) akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
 - 3) akt o zaštitnom znaku;
 - 4) akt o uniformi zaposlenih lica koja vrše poslove zaštite;
 - 5) najmanje četiri zaposlena koji imaju dozvolu iz člana 28 stav 1 tač. 1, 2, 4 i 5 ovog zakona - za vršenje poslova fizičke zaštite;
 - 6) najmanje dva zaposlena koji imaju dozvolu iz člana 28 stav 1 tačka 3 ovog zakona i najmanje jednog zaposlenog koji ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja elektrotehničke struke - za vršenje poslova tehničke zaštite;
 - 7) odgovarajuće prostorije;
 - 8) dokaz da prostorije ispunjavaju uslove u pogledu mjera za zaštitu od požara u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite i spašavanja;
 - 9) dokaz o ispunjenosti uslova za bezbjedan smještaj i čuvanje vatrenog oružja i municije u skladu sa zakonom kojim se uređuje nabavka i postupanje sa oružjem, ako vrše poslove fizičke zaštite i zaštite stvari u transportu iz člana 8 stav 1 tačka 5 ovog zakona; i
 - 10) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata.
5. Ako se vrši zaštita stvari u transportu pružilac usluga je dužan da ima specijalno vozilo odnosno opremu za bezbjedno vršenje poslova zaštite stvari u transportu.
6. Usluge za odgovorno lice su :
 - 1) ima prebivalište, odnosno odobren boravak u Crnoj Gori;
 - 2) ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja;

- 3) je zdravstveno sposobno za vršenje poslova zaštite;
 - 4) nije pravosnažno osuđeno za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, odnosno da za takvo krivično djelo protiv njega nije pokrenut krivični postupak;
 - 5) u vremenskom periodu od jedne godine prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja nije kažnjavano za prekršaj sa elementima nasilja za koji je propisana kazna zatvora ili prekršaj propisan zakonom kojim se uređuje nabavka i postupanje sa oružjem, odnosno da mu u tom periodu nije izrečena zaštitna mjera zabrana vršenja djelatnosti, odnosno zaštitna mjera oduzimanje oružja i municije u skladu sa zakonom;
 - 6) ne postoje druge okolnosti koje ukazuju na zloupotrebu, odnosno nezakonito vršenje poslova zaštite (uživanje alkohola, psihoaktivnih supstanci, konfliktno ili incidentno ponašanje i slično);
 - 7) poznaje crnogorski jezik i pismo u mjeri koja omogućava osnovnu komunikaciju.
7. Zdravstvena sposobnost odgovornih lica se dokazuje uvjerenje nadležne zdravstvene ustanove.
8. Zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se policiji sa dokazima o ispunjenosti uslova.
9. Policija rješenjem može odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja ako:
- Podnosilac zahtjeva ne ispunjava uslove za izdavanje odobrenja;
 - Odgovorno lice ne pristane na provjeru uslova u vezi uživanja alkohola, psihoaktivnih supstanci odnosno konfliktnog ili incidentnog ponašanja.
10. Odobrenje prestaje da važi :
- 1) na zahtjev privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika kojem je odobrenje izdato;
 - 2) istekom vremena na koje je izdato;
 - 3) brisanjem privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika kojem je odobrenje izdato iz Centralnog registra privrednih subjekata;
 - 4) ako privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik kojem je odobrenje izdato ne otpočne sa obavljanjem djelatnosti zaštite u roku od jedne godine od dana izdavanja odobrenja;
 - 5) ako privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik kojem je odobrenje izdato prestane da ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti zaštite za koje je odobrenje izdato;
 - 6) ako privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik u utvrđenom roku ne otkloni nepravilnosti iz člana 23 stav 1 ovog zakona.,,
11. Tražilac dozvole za obavljanje djelatnosti zaštite ne može zaposliti lice koje nema dozvolu za vršenje poslova zaštite izdato su skladu sa zakonom osim lica koje ime VIII nivo kvalifikacije obrazovanja elektrotehničke struke, ako u pružaocu usluga imaju najmanje dva zaposlena sa dozvolom.

IV. DOZVOLE ZA LICA KOJA VRŠE POSLOVE ZAŠTITE

1. Poslove zaštite vrše :
 - Čuvar;
 - Zaštitar lica i imovine;
 - Zaštitar tehničara;
 - Telohranitelj;

- Pratilac vrijednosti;
- 2. Dozvole izdaje MUP fizičkom licu :
 - 1) koje ima prebivalište, odnosno odobren boravak u Crnoj Gori;
 - 2) koje ima navršenih 18 godina života;
 - 3) koje je zdravstveno sposobno za vršenje poslova zaštite;
 - 4) koje nije pravosnažno osuđeno za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, odnosno za takvo krivično djelo protiv njega nije pokrenut krivični postupak;
 - 5) koje nije kažnjavano za prekršaj sa elementima nasilja za koji je propisana kazna zatvora ili prekršaj propisan zakonom kojim se uređuje nabavka i postupanje sa oružjem, odnosno da mu nije izrečena zaštitna mjera zabrana vršenja djelatnosti, odnosno zaštitna mjera oduzimanja oružja i municije u skladu sa zakonom;
 - 6) za koje ne postoje okolnosti koje ukazuju na zloupotrebu, odnosno nezakonito vršenje poslova zaštite (uživanje alkohola, psihoaktivnih supstanci, konfliktno ili incidentno ponašanje i slično);
 - 7) koje poznaje crnogorski jezik i pismo u mjeri koja omogućava osnovnu komunikaciju;
 - 8) koje je stručno osposobljeno za vršenje poslova zaštite; i
 - 9) koje ima položen stručni ispit za vršenje poslova zaštite.
- 3. Pored prethodnih opštih uslova lice mora da ispunjava i posebne uslove i to za :
 - 1) čuvara - da ima I-2 nivo kvalifikacije obrazovanja;
 - 2) zaštitara lica i imovine - da ima III ili IV nivo kvalifikacije obrazovanja i ispunjava uslove za držanje, nošenje i prenošenje vatrenog oružja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje nabavka i postupanje sa oružjem;
 - 3) tjelohranitelja - da ima III ili IV nivo kvalifikacije obrazovanja;
 - 4) pratioca vrijednosti - da ima III ili IV nivo kvalifikacije obrazovanja i ispunjava uslove za držanje, nošenje i prenošenje vatrenog oružja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje nabavka i postupanje sa oružjem;
 - 5) zaštitara tehničara - da ima IV nivo kvalifikacije obrazovanja.
- 4. Zdravstvena zaštita za odnosna lica dokazuje se uvjerenjem nadležne zdravstvene ustanove.
- 5. Stručni ispit za vršenje poslova zaštite polaže se pred komiijom MUP-a na osnovu programa i načina polaganja i drugih pitanja koja uređuje podzakonskim aktom MUP.
- 6. Dozvolu za vršenje poslova zaštite, na lični zahtjev izdaje policija za vrijeme od pet godina.

V. OVLAŠĆENJA U VRŠENJU POSLOVA ZAŠTITE

1. Lice koje vrši poslove zaštite ovlašćeno je da :
 - 1) utvrdi identitet lica;
 - 2) daje upozorenja;
 - 3) izdaje naređenja;
 - 4) zaustavi i izvrši pregled lica, predmeta, vozila i plovila;
 - 5) privremeno oduzme predmete;
 - 6) zadrži lice zatečeno u izvršenju krivičnog djela i prekršaja;
 - 7) obezbijedi mjesto događaja;
2. Primjena ovlašćenja mora biti srazmjerna svrsi zbog koje se preduzima.

3. Lice koje vrši poslove zaštite utvrđuje identitet lica koje :
 - 1) ulazi ili izlazi iz šticeenog objekta ili šticeenog prostora;
 - 2) se zatekne u šticeenom objektu ili šticeenom prostoru;
 - 3) se zatekne u izvršenju krivičnog djela ili prekršaja na području šticeenog objekta ili šticeenog prostora;
 - 4) može ugroziti život i bezbjednost šticeenog lica.
4. Sredstva prinude su:
 - 1) fizička snaga;
 - 2) ručni sprej sa nadražujućim dejstvom;
 - 3) palica;
 - 4) sredstva za vezivanje;
 - 5) posebno dresirani pas; i
 - 6) vatreno oružje.
5. Sredstva prinude se upotrebljavaju samo ako se na drugi način ne može zaštititi šticeeno lice i šticeeni objekat.

VI. UNUTRAŠNJA SLUŽBA ZAŠTITE

1. Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik moгу da organizuju unutrašnju službu zaštite pri čemu moraju da imaju :
 - 1) zaposleno odgovorno lice koje ispunjava uslove iz člana 20 ovog zakona;
 - 2) akt o uniformi zaposlenih lica koja vrše poslove zaštite;
 - 3) najmanje dva zaposlena lica koja imaju dozvolu iz člana 28 stav 1 tač. 1, 2, 4 i 5 ovog zakona - za vršenje poslova fizičke zaštite;
 - 4) najmanje dva zaposlena lica koja imaju dozvolu iz člana 28 stav 1 tačka 3 ovog zakona - za vršenje poslova tehničke zaštite.
2. O ispunjenosti uslova o zahtjevu policija donosi rješenje.
3. Za slučaj inspekcijskog onadzora ovlašćenog službenog lica utvrđuju se nepravilnosti u radu unutrašnje službe zaštite i nalaže otklanjanje istih u roku od 30 dana. Ako se iste ne otklone MUP će o tome policiji dostaviti pisano obavještenje.
4. U unutrašnjoj službi zaštite ne može se zaposliti lice koje nema dozvolu za vršenje poslova zaštite.
5. Plan zaštite, unutrašnja služba zaštite, može izraditi u skladu sa zakonom ako u istoj imaju ispunjene uslove :
 - VIII nivo kvalifikacija obrazovanja zaposlenog lica;
 - Najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima zaštite;
 -

VII. UNIFORMA, ZAŠTITNI ZNAK I IDENTIFIKACIONE OZNAKE

1. Poslovi zaštite vrše se u uniformi, s tim što telohranitelj poslove zaštite može vršiti u civilnoj odjeći.

2. Zaštitni znak nosi se na uniformi zaposlenog lica koji vrše poslove zaštite, odnosno ističe na specijalnim vozilima za vršenje poslova zaštite stvari u transportu. Isti se jasnomora razlikovati od oznaka policije, vojske i drugih službi.
3. Lice koje vrši poslove zaštite mora nositi identifikacionu oznaku koju izdaje policija po zahtjevu korisnika usluge.

VIII. EVIDENCIJE

Propisano je više evidencija koje vode :

- Policija;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- Privredno društvo;
- Drugo pravno lice; i
- Preduzetnik.

IX. NADZOR

1. Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i podzakonskih akata vrši MUP.
2. Poslove inspeksijskog nadzora vrši ovlašćeno službeno lice MUP-a.

X. KAZNENE ODREDBE

Zakonom je propisano više novčanih kazni za prekršaje pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu, odnosno za prekršaj fizičkog lica, a što je bliže precizirano odredbama čl.74-78 Zakona.

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

1. Podzakonska akta za izvršenje ovog zakona donijeće se do 11.01.2019.godine.
2. Do donošenja podzakonskih akata primjenjuju se važeća podzakonska akta ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.
3. Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji obavljaju poslove zaštite uskladiće svoje poslovanje do 11.07.2019.godine, u kom roku su isti dužni da podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti zaštite.
4. Lice koje vrši poslove zaštite na osnovu dozvole izdate u skladu sa ranijim zakonom nastavlja da vrši te poslove do isteka te dozvole.

Pripremio:

Begović Branislav, pravni savjetnik